

РЕШЕНИЕ

№ 28055

гр. София, 23.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 04.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **834** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. 84, ал. 3 вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на А. Б. [дата на раждане] в [населено място], област К., Република Турция, гражданин на Турция, личен № 12752247190, лична карта № А28К05339 със срок на валидност 15.08.2030 г., издадена от МВР - Турция, ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. М. А., САК против Решение № 13532/30.12.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.
В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. Застъпено е становище за противоречие с приложимите материално правни норми и целта на закона. Поставен е акцент върху причината, която кандидатът за закрила е посочил като основание за търсената закрила, а и за напускане на държавата си по произход – членството си в организация „ФЕТО“, обявена за терористична в Република Турция след неуспешния опит за военен преврат през 2016 г. Изложени са твърдения, че наказателните производства, водени срещу жалбоподателя са единствено по политически причини, независимо от вида на престъпленията, за които вече са му наложени наказания и е поискано предаването му на компетентните власти в Република Турция за изтърпяването им. Поставен е акцент върху представеното в производството по закрила становище на ДАНС, според което жалбоподателят не представлява опасност за националната сигурност. Сочи се и, че не е осъждан и не е имал противообществени прояви на територията на РБългария, а и не са установени подобни данни и в други държави, в които е

пребивавал. В жалбата е отразено, че до м. юли 2016 г. А. Б. се е занимавал със строителство в област /провинция/ К., но след предприетите действия за потушаване на опита за преврат, бизнесът му е бил съсипан и той е бил подложен на наказателно преследване. Твърди се, че причината, поради която не е бил задържан докато се е намирал на територията на Р., за разлика от баща си и брат си, е била, за да бъде ползван за разкриване на връзки и отношения с други членове на организацията „ФЕТО“, посредством използване на специални разузнавателни средства. В жалбата е отразено, че баща му Д. Б. изтърпява наказание 9 години лишаване от свобода в Затвора в [населено място], въпреки напредналата си възраст и сериозно увреденото си здравословно състояние. В този контекст, е застъпено становище за необосновано negliжиране на относими за бежанската история релевантни факти и обстоятелства, сочещи наличието на осъществени действия на преследване, отговарящи на критериите по чл. 8, ал. 5 от ЗУБ, които обосновават реалната опасност от тежки посегателства, включително изтезания, нечовешко или унижително отнасяне, или наказване при връщането на жалбоподателя в държавата му по произход. Така е обоснована теза за липса на основания за приложение на чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, на която се е позовал административният орган. Оспорва се и изводът, че кандидатът за закрила е напуснал доброволно държавата си по произход единствено по икономически причини. С тези аргументи е мотивирано искане за отмяна на решението на председателя на ДАБ – МС и връщане на преписката за ново произнасяне със задължителни указания по приложението на закона.

В съдебното производство жалбоподателят лично, чрез съдействието на преводач от и на турски език, както и процесуалният му представител – адв. М. А., САК поддържат искането в жалбата и аргументите, с които е обосновано. Поставят акцент върху наличието на достатъчно доказателства, установяващи препоставките по чл. 8, ал. 1, т. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец на гражданина на Република Турция А. Б.. Като допълнително обстоятелство от значение за преценката относно основанията по чл. 8 от ЗУБ се сочи и промяната на религията, която се твърди да се е отразила отрицателно и в отношенията с останалите членове от семейството на жалбоподателя. Поставя се акцент върху факта, че връщането му в Турция, което ще последва в изпълнение на съдебните решения за предаване въз основа на уважената молба за екстрадиция, би застрашило живота и здравето му, и би го изложило на опасност от изтезания или друго жестоко нечовешко или унижително отнасяне и наказване. С тези аргументи, жалбоподателят и защитникът му молят съда да уважи жалбата – да отмени оспореното решение на председателя на Държавна агенция за бежанците и да върне преписката с указанията относно наличието на основания за предоставяне на статут на бежанец на кандидата за закрила А. Б..

Ответникът по жалбата – председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, чрез процесуалния си представител – старши юрисконсулт М. К., оспорва същата и счита, че следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Не ангажира доказателства в съдебното производство.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че следва да бъде потвърдено решението на председателя на ДАБ – МС като правилно, обосновано и законосъобразно, а депозираната жалба – оставена без уважение, като неподкрепена с доказателства.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София-град, въз основа на приложените доказателства, становището на страните и правомощията по чл.168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя вх. № ЦУ-10-321 от 06.06.2024 г. (л. 110 и л. 109) за предоставяне на международна закрила в Република България. Самоличността на жалбоподателя е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 98). Попълнен е Регистрационен лист (л. 107 – л. 108).

Кандидатът за закрила е информиран на разбираем за него език в присъствие на преводач за процедурата, която ще се следва в производството по молбата за закрила, за правата и задълженията, както и за последиците при неспазване на задължения, включително и при отказ да сътрудничи на органите на ДАБ – МС. Уведомен е и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци, търсещи закрила в Република България (л. 102, л. 103 – л. 106).

На 22.10.2024 г. в присъствието на преводач от и на турски език в Затвора – С., където към този момент спрямо жалбоподателя е прилагана мярка за неотклонение «Задържане под стража» по повод образуваното производство за предаване в изпълнение на изпратена молба за екстрадиция, е проведено интервю, документирано с приложен към преписката Протокол (л. 80 – л. 86).

Жалбоподателят е заявил, че е напуснал нелегално Турция и е влязъл в Република С. М. където към момента са жена му и трите им деца. Посочил е, че в продължение на повече от година е следвало да се укрива, защото е бил преследван от роднините си заради смяната на религията. Твърди, че 5 години по-рано е станал християнин – мормон, а повече от 10 години е член на масонска ложа от Великобритания. Заявил е, че след като е напуснал Турция в период от повече от две години не се е връщал там, но периодично е идвал в България, легално, ползвайки издадена валидно туристическа виза. В България е отсядал в хотели, за които твърди, че са собственост на лица, изповядващи същата религия или членуващи в масонската ложа, на която е член. Жалбоподателят е заявил, че промяната на религията му се е отразила изключително отрицателно и на децата му – най-големият му син е следвало да смени училището, в което е учил, а впоследствие е имало сериозни затруднения при записването в друго учебно заведение. Сочил, че са му отправяни заплахи, че ще бъде убит не само той, но и съпругата и децата му.

Като основна причина за искането да получи статут на бежанец в Република България кандидатът за закрила е посочил политическото преследване, на което е бил подложен в държавата си по произход заради членството в организацията «ФЕТО». Твърди, че членува в тази организация от 2007 г. когато основната ѝ дейност е била свързана с развитие на положителни международни образователни и търговски практики. Сочил, че е обявена за терористична през 2016 г., защото не е подкрепила президента Е.. Твърди, че именно поради членството си във «ФЕТО» в Турция са запорирани неговите, а и на фирмите му имоти, а всички образувани наказателни производства срещу него, част от които приключили и с наложени наказания, въпреки отсъствието му, са резултат именно на политическо преследване, а не на извършени криминални престъпления. Жалбоподателят твърди, че е собственик на банка във Великобритания, а банката му в Турция е била отнета от държавата. Изразява опасения, че ако бъде върнат в държавата си по произход ще бъде наказан с доживотен затвор и убит в затвора. Заявява желание да води дела срещу държавата си по произход заради незаконното му осъждане за престъпления, които твърди, че не е извършил.

А. Б. е посочил, че съпругата и трите му деца живеят в [населено място] в Република С. М. където са пребивавали легално до задържането му в Република България по повод издадените Заповеди за арест и образуваното екстрадиционно производство. Твърди, че задържането му е станало повод за отнемане статута на постоянно пребиваване на членовете на семейството му в Република С. М.. Изразил е желание, ако му предоставен статут на бежанец да се откаже от гражданството на държавата си по произход.

В Регистрационния лист (л. 107) жалбоподателят е отразил, че е мюсюлманин – сунит, има завършено висше образование и е собственик на банка. Посочил е, че съпругата и трите му синове са граждани на Република Турция и към момента са в Република С. М., а родителите му, двамата му братя и двете му сестри живеят в Република Турция (л. 108).

Към административната преписка е приложено становище на Специализирана дирекция «М» -

ДАНС рег. № М-11417 от 26.07.2024 г., съгласно изискванията на чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС (л. 89), в което е посочено, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрита на турския гражданин А. Б., ако са налице условията по ЗУБ.

От жалбоподателя са представени със заверен превод на български език заверени копия на: свидетелство за управление на МПС на негово име № SK 2430 B9, издадено на 22.02.2024 г. от Република С. М. (л. 76 – л. 77), извлечение от Договор за наем от 17.11.2023 г., с предмет – ипотекан, в полза на У. Банка АД – С., недвижим имот в [населено място] – апартамент с гараж, наемател по договора е Дружество за инвестиции и услуги Генерал Капитал БНК И. Т. Ф. ХОЛДИНГ ООД със седалище [улица], С. – К., ЕИК 7668333 и данъчен № 4057023564846, представлявано от А. Б. – управител, с разрешение за временно пребиваване на чужденец № L2013029 издадено от МВР – С., ЕГН 1506984040002 (л. 74 – л. 75), разрешително за временно пребиваване на чужденец в Република С. М. № L2013029, издадено на 12.05.2023 г. от МВР – С. на името на А. Б., гражданин на Турция, ЕГН 12752247190, със срок на валидност 01.05.2024 г. (л. 71 – л. 73), шофьорска книжка № 274719, издадена от Република Турция на 17.02.2020 г. на името на А. Б., личен № 12752247190, [дата на раждане] в Ш., със срок на валидност 17.08.2030 г. (л. 69 – л. 70), лична карта № A28K05339, издадена от МВР на Република Турция на името на А. Б., личен номер 12752247190, [дата на раждане], със срок на валидност 15.08.2030 г. (л. 67 – л. 68), извлечение от публикация в турската преса от 06.10.2023 г. в рубрика «Специални новини» със заглавие: «Клона на К. на ФЕТО! Ето някои от имената в списъка на закритата ФЕТО асоциация KASAD в К. – 8 страници (л. 55 – л. 66).

В Справката, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС съдържаща актуална информация към 15.11.2024 г. за общественостно - политическата и икономическа обстановка в Република Турция (л. 50 – л. 55) е отразено, че Турция е конституционна република с изпълнителна президентска система и 600 местен еднокамарен парламент (В. национално събрание). Националната полиция и жандармерията са под контрола на Министерството на вътрешните работи и отговарят за сигурността в градските райони, провинциите и граничните райони, а военните носят пълната отговорност за граничния контрол и външната сигурност на страната. След опита за преврат през 2016 г. властите освобождават или отстраняват от длъжност повече от 60 000 полицаи и военни служители, и повече от 4 000 съдии и прокурори, арестуват или изпращат в затвора над 95 000 граждани, затварят повече от 1 500 неправителствени организации по причини, свързани с тероризъм и предимно за предполагаеми връзки с движението на духовника Ф. Г.. Правителството обвинява именно Г. в организирането на опита за преврат и го определя като лидер на “ФЕТО” («Терористичната организация на Ф.»).

Конституцията предвижда свобода на вътрешното движение, пътуването в чужбина, емиграцията и репатрирането, но правителството ограничава тези права на някои граждани, обвинени във връзки с движението «Г.» или за неуспешния опит за преврат през 2016 г. Конституцията определя Турция като светска държава и обезпечава свободата на съвестта, религиозните убеждения и вярвания, изразяването и богослужението и забранява дискриминацията на религиозна основа. Дирекцията по вероизповеданията е държавна институция, която управлява и координира свързаните с исляма религиозни въпроси и има мандат да насърчава и дава възможност за практикуването на исляма, да осигурява религиозно образование, както и да управлява религиозни институции. Според турските власти 99% от населението са мюсюлмани, като в този процент се включват и алевитите. Според публикувано през 2021 г. социологическо проучване на общественото мнение около 88% от турското население се самоопределя като мюсюлмани – сунити, 6% се самоопределят като атеисти, 4% - алевити, а останалите 2% - „други“. Според лидерите на алевитски фондации, мюсюлманите алевити съставляват 25 – 31%

от населението, а представителите на Д.-шиитския ислям изчисляват числеността си на 4% от населението.

В справката се съдържат данни за ограничаване на правата на немюсюлманските религиозни малцинства от Правителството и особено тези, които не са признати съгласно тълкуването на Договора от Л. от 1923 г., който включва само християни, принадлежащи към А. апостолска православна църква, евреи и гръцки православни християни. Според публикации в медии и позиции на неправителствени организации с ускорен темп се налагат забрани за влизане и за депортиране на чужди граждани, лидери на протестански патства. Религиозните малцинства съобщават за затруднения при откриване или функциониране на молитвени домове, разрешаване на спорове за земя и собственост, както и за юридически предизвикателства пред църкви, чиито земи държавата е експроприира преди това.

В материал на Групата на Световната банка се сочи, че Турция е 17-та по големина икономика в света към 2023 г. Член е на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и на Г-20, и заема важно място сред донорите на икономическо развитие. В периода 2002 г. – 2022 г. е отчетен реален ръст на brutния вътрешен продукт, който води до значително увеличаване на доходите на населението и бързо намаляване на бедността - от 20% през 2007 г. до 7,6 % през 2021 г. След проведените избори през 2023 г. новоназначеният икономически екип стартира цялостна политика за справяне с макроикономическите дисбаланси особено с високата инфлация. Събитията в И. и палестинските територии имат за последица повишено напрежение в региона и на места в Турция продължават да се провеждат големи демонстрации пред дипломатически мисии на държавите, свързани с конфликта. Повишен риск от тероризъм и възможни въоръжени сблъсъци се отчитат в районите, граничещи със С.. Съгласно Решение № 247 от 03.04.2024 г. на Министерски съвет на Република България, Република Турция отговаря на критериите за „сигурна страна на произход“.

В Становище рег. № УП 23525 от 23.12.2024 г. (л. 51) интервюиращият орган е направил Предложение след преценка на представените доказателства по преписката, на кандидата за закрила да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С оспореното в настоящото производство Решение № 13532 от 30.12.2024 г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя А. Б. като е приел, че мотивите, с които е обосновано искането за закрила не обосновават наличие на основателни опасения от преследване или реална опасност от тежки посегателства, по смисъла на чл. 8, ал. 4 и чл. 9 от ЗУБ.

Посочил е, че за да могат да бъдат определени като «преследване», по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, преживените от кандидата събития или представляващите заплаха за него, трябва да са достатъчно тежки, според естеството или повторяемостта, или да са сериозно посегателство върху правата му. Отчетено е, че твърденията за преследване по политически или религиозни причини, включително и относно предприетите наказателни разследвания, не са подкрепени с доказателства, а информацията от публикацията от 06.10.2023 г., която съдържа името му като член на Асоциация «К.», макар и да потвърждава твърденията за членство в организацията «ФЕТО», не сочи предприети принудителни мерки и действия лично спрямо него в периода след опита за преврат през 2016 г. до напускането на държавата по произход през 2022 г., а и в предшествващия период от момента на включването в организацията през 2007 г. до 2016 г. Административният орган е изразил предположение, че ако спрямо кандидата за закрила е предприето наказателно преследване заради участието му в организацията «ФЕТО», обявена за терористична в Република Турция веднага след опита за преврат през 2016 г., е следвало да има

наложено поне ограничение да напуска държавата до приключване на производството, за каквото и жалбоподателят не твърди.

По отношение на заявените лични проблеми, произтичащи от промяната на религията, в решението е посочено, че също не могат да обосноват мотив, за да бъде предоставен статут на бежанец. Отчетени са противоречията между отразеното от жалбоподателя в регистрационния лист – религия – мюсюлманин - сунит и заявеното при проведеното интервю – християнин-мормон, член на масонска ложа от повече от 10 години. Пзовавайки се на § 72 и § 73 от Глава II на Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на Службата на Върховния комисар на ООН за бежанците, в мотивите на оспореното решение е посочено, че принадлежността към определена религиозна общност не е достатъчно съществено основание, за да се иска статут на бежанец. Отчитайки липсата на доказателства относно твърденията за отправени закани и преследване, както и информацията в приложената Справка от Дирекция „Международна дейност“ за липса на данни за религиозно преследване на турски граждани единствено поради изповядвана различна от ислям религия, е направен извод, че мотивът на кандидата за закрила за напускане на държавата му по произход е неговото желание да продължи да живее в друга държава в Европа. В този аспект е отчетено, че от 2022 г., когато е посочил, че е напуснал Турция до момента на задържането му в Република България през 2024 г. по повод образуваното екстрадиционно производство, А. Б. въпреки, че е влизал нееднократно на територията на страната, не е заявявал желание да получи закрила от Република България.

Въз основа на тези факти е направен извод, че личната бежанска история на кандидата за закрила отговаря на критериите за мигрант, съгласно § 62, Глава II от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на Службата на Върховния комисар на ООН за бежанците, доколкото е установено категорично, че жалбоподателят е напуснал страната си по произход доброволно, с намерение да се засели другаде по причини различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г. Прието е и, че опасенията от преследване не са обосновани с причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ – раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение, доколкото не е установено осъществено спрямо жалбоподателя преследване, по смисъла на чл. 8, ал. 2 – ал. 5 от ЗУБ, а и риск от бъдещо такова.

Според административния орган, за турския гражданин не са налице и основанията по чл. 9, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, доколкото не се твърди да е бил принуден да напусне страната си по произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, екзекуция, или изтезание, или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Уточнено е, че тежките посегателства е възможно да бъдат осъществени от държавата, или от партии или организации, които контролират държавата или значителни части от нейната територия, включително и от недържавни субекти, но само ако се докаже, че държавата и/или контролиращите партии и организации, включително международни организации не могат и не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства.

Въз основа на информацията в справката на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ - МС относно положението в държавата по произход административният орган, позовавайки се и на разширенията при тълкуването на чл. 15, б. „а“ от Директива 2004/83/ЕО, дадени с Решение на СЕС от 17.02.2009 г. по дело C-465/07 и на чл. 15, б. „в“ от същата Директива, в Решение по дело C-285/12, е приел, че не са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут и смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Посочил е, че няма данни за наличен вътрешен или международен

въоръжен конфликт на територията на страната. Отчел е, че няма данни за влошаване на обстановката на сигурност, което да даде основание да бъде оценена като безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт или неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на действащи въоръжени групировки. Въпреки, че са цитирани данни за известно изоставане в спазването на човешките права и свободи, е направен извод, че единствено поради присъствието си на територията на държавата си по произход, чужденецът не би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Прието е, че личната бежанска история на А. Б. предполага приложението на разпоредбата на чл. 9, ал. 5 от ЗУБ.

Административният орган е посочил, че данните за възрастта на кандидата за закрила – пълнолетен, с членове на фамилията, живеещи в Турция и С. М., не предполагат прилагане на разпоредбите на чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Приел е, че няма данни и за хуманитарни причини, които да разкриват реална опасност от посегателство спрямо личността на кандидата за закрила и които да са основание, по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут.

Решението е връчено на жалбоподателя в присъствието на преводач от турски език на 16.01.2025 г. (л. 47).

Като писмени доказателства в хода на съдебното производство бяха приобщени заверени копия на документи с легализиран превод на български език относно приключените наказателни производства спрямо жалбоподателя, послужили като основание за искането за екстрадиция от компетентните власти на Република Турция за изтърпяване на наложено му общо наказание 10 години, 4 месеца и 25 дни Лишаване от свобода по три влезли в сила присъди

- **Заповед за арест**, издадена на 26.10.2022 г. по изпълнително досие – дело № 2022/1-15632 от прокурор към Дирекция „Изпълнение на тежки наказания“ към Главна прокуратура в [населено място]/А. част, въз основа на присъда на 4-ти Наказателен съд за тежки престъпления на И./А. част № 2022/223 по дело 2020/494, с която на А. Б. е наложено наказание 9 години затвор (присъединени присъди) за извършено на 25.11.2009 г. престъпление измама на търговци/управители на фирми и управители на кооперации (л. 31),

- **Заповед за арест**, издадена на 03.02.2023 г. по изпълнително досие – дело № 2022/1-15644 от прокурор към Дирекция „Изпълнение на тежки наказания“ към Главна прокуратура в [населено място]/А. част, въз основа на присъда на 4-ти Наказателен съд за тежки престъпления на И./А. част № 2022/223 по дело 2020/494, с която на А. Б. вместо наложеното наказание Глоба в размер на 10 200,00 турски лири е определено наказание 510 дни – 1 година 4 месеца и 25 дни Лишаване от свобода за извършено на 25.11.2009 г. престъпление измама на търговци/управители на фирми и управители на кооперации (л. 32),

- копие на Молба за екстрадиция от 05.07.2024 г. издадена от републикански прокурор в Главна републиканска прокуратура [населено място], Република Турция, Бюро за оповестяване и изпълнение на тежките съдебни решения (л. 33 – л. 39),

- копие от Допълнително решение № 2023/191 по дело № 2022/203, постановено от 5-ти състав на Наказателен съд за тежки престъпления [населено място] от 17.09.2024 г. във връзка с Решение от 04.05.2023 г., с което А. Б. е признат за виновен за извършено престъпление на 20.12.2016 г. – измама чрез представяне за длъжностно лице или служител в банки, застрахователни кредитни институции - измама на търговци. С допълнителното решение са дадени гаранции за провеждане на повторен процес с надлежна защита от адвокат, съгласно Втория допълнителен протокол към КЗПЧОС (л. 40),

- информация от представлявалия кандидата за закрила, защитник в част от приключените

наказателни производства – адв. М. Б. (л. 11 – л. 13),

- изявление от Централното управление на А. за правата на човека в Република Турция от 14.11.2015 г. относно Нарушения на човешките права в затворите (л. 15 – л. 21 и л. 136 – л. 142),

- резултати от Мониторинг по отношение на спазване правата на човека в затворите в Р. (л. 22 – л. 30 и л. 128 – л. 135),

- препис извлечение от Решение рег. № 72 от 24.01.2025 г. постановено по ЧНД № 3457/2024 г. по описа на СГС, Наказателно отделение, 31 състав, с което е допусната екстрадиция и предаване на А. Б. на компетентните органи на Република Турция за изтърпяване на наказание 10 години 4 месеца и 25 дни Лишаване от свобода, наложено по дело 2020/494 на 4-ти състав на Наказателен съд за тежки престъпления И./ А. част (л. 144),

- препис извлечение от Решение рег. № 86 от 25.02.2025 г. постановено по ЧНД № 154/2025 г. по описа на Софийски апелативен съд, 4-ти Наказателен състав, с което е потвърдено решението на СГС за предаване на жалбоподателя А. Б. на компетентните органи на Република Турция за изтърпяване на наложено му с влязла в сила присъда наказание Лишаване от свобода (л. 145),

- препратена чрез Министерство на правосъдието от Дирекция „К. отношения“ при Министерство на външните работи Вербална нота № Z-2024/20108158/38970115 от 05.11.2024 г. на Посолството на Република Турция в С., с която са предоставени в оригинал документи по повод изпратената Молба за екстрадиция на А. Б. – две допълнителни решения на съдебни състави относно изисканите гаранции за повторно разглеждане на приключени в отсъствието на кандидата за закрила наказателни производства (л. 146 – л. 159).

Описаните релевантни факти не са спорни за страните в настоящото производство и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (*Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 16.01.2025 г., а жалбата е заведена на 23.01.2025 г. вх. № УП- 23525 по описа на РПЦ – С., кв. О. купел - л. 5*). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган. Издадено е в писмена форма, при спазване на административно -производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с неговата цел.

От приетите, неоспорени от страните по делото, доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (*турски*) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (*чл. 58, ал. 8 от ЗУБ*). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта е осигурен преводач. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички обстоятелства, които счита за значими без ограничения и при представяне на доказателства.

Обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон. Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност,

политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от А. Б. причини за напускане на държавата по произход не обосновават наличието на предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Законосъобразно и обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е заявил нито едно обстоятелство, което може да бъде свързано, с която и да е от причините за преследване, посочени в закона.

Не могат да бъдат възприети като обосноваващи преследване, по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, нито твърденията за водени наказателни производства по политически причини, нито твърдените заплахи по повод приетата нова религия - мормонство. По отношение на религията липсват представени доказателства относно факта на приетата нова религия, нещо повече, обосновано административният орган е посочил противоречието в декларираното от жалбоподателя в Регистрационния лист при образуване на производството по молбата за закрила, че е мюсюлманин – сунит и последващите твърдения при проведеното четири месеца по – късно – на 22.10.2024 г. - интервю по време на което като една от причините за напускане на държавата си по произход жалбоподателят е посочил изповядваната различна от исляма религия, както и членството в масонска ложа. Не без значение е и обстоятелството, че твърдените заплахи за живота, а и към останалите членове на семейството му – трите му деца и съпругата, жалбоподателят твърди да са отправени от негови роднини – баща му, брат му, казано по друг начин, твърдят се лични мотиви, които не са сред основанията, включени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В проведеното интервю, а и в настоящото производство жалбоподателят не е заявил да е бил обект на преследване от държавата, партия или организация, включително и недържавни субекти по повод на новоприетата религия, която изповядва от 2019 г., въпреки, че е напуснал държавата си три години по-късно през 2022 г.

Що се касае до водените наказателни производства, част от които приключени с влезли в сила присъди и наложени наказания Лишаване от свобода за изтърпяването, на които компетентните органи на Република Турция са поискали жалбоподателят да бъде задържан и предаден, настоящият съдебен състав счита, че не са представени доказателства относно твърденията, че са водени срещу жалбоподателя по политически причини, за да се ползват като основание за предоставяне на закрила. В представената с жалбата Молба за екстрадиция са посочени достатъчно данни за приключените с влезли в сила присъди три наказателни производства спрямо кандидата за закрила А. Б..

Първата постановена присъда е от **10.04.2015 г.** на 16-ти тежък Наказателен съд Б., с наложено наказание 2 години лишаване от свобода и глоба от 1 200 турски лири за извършена измама, както и 2 години и 6 месеца лишаване от свобода за фалшификация на официален документ. Изрично е отразено, че при постановяване на присъдата – на 10.04.2015 г. жалбоподателят е присъствал лично заедно със защитник – адв. Ю. Ш., както и че не е бил арестуван или задържан (л. 36). Присъдата е обжалвана в 11-ти Наказателен отдел на Върховния съд и е **потвърдена и влязла в сила на 21.09.2022 г.** В този период А. Б. е заявил в проведеното интервю, че е напуснал държавата си по произход.

Втората постановена присъда е от **16.11.2021 г.** и е за извършено престъпление – купуване или носене или притежаване по незаконен начин на нелегитимни огнестрелни оръжия и патрони, за което на А. Б. е наложено наказание 10 месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 500,00 турски лири. Присъдата е прочетена в присъствието на жалбоподателя (л. 38). Обжалвана е и е **потвърдена с окончателно решение** на Областния съд на [населено място], 26-ти Наказателен отдел от **22.12.2022 г.**

Третата постановена присъда е **от 04.05.2023 г.** на 5-ти тежък Наказателен съд [населено място] за престъпление – измама, за което на А. Б. е наложено наказание 5 години Лишаване от свобода. Посочено е, че той **не е присъствал по време на разследването**, но е бил представляван от защитник и е подал молба за допълнителна съдебна самозащита чрез адв. П. Кара преди постановяване на присъдата – на 02.02.2023 г. Присъдата е **влязла в сила на 20.03.2024 г.** с решение на Апелативен съд, 8 Наказателен отдел на Областен съд на [населено място].

Тази хронология, според настоящия съдебен състав, категорично сочи, че причините за напускане на държавата по произход от А. Б. не са свързани с наличието на предпоставки, обуславящи основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, а с цел избягване привеждането в изпълнение на наложени наказания за извършени престъпления през 2009 г. и 2010 г., далеч преди обявяването на организация «ФЕТО» за терористична. Не без значение е, че с постановеното допълнително решение от 17.09.2024 г. на 5-ти Наказателен съд за тежки престъпления [населено място] по повод на молбата за екстрадиция, съдът е приел, че при изпълнението ѝ, жалбоподателят ще има право на повторно разглеждане на проведеното в негово отсъствие дело с участието на надежден защитник.

Съдът отчита, съгласно чл. 413, ал. 1 от НПК, задължителната сила на решението на СГС, с което е уважена молбата за предаване на гражданина на Република Турция А. Б. за изтърпяване на наложените му наказания, доколкото при постановяването му, два съдебни състава са приели, че не са налице основанията по чл. 7 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, за да се откаже предаването, сред които са : 1. за политическо или свързано с него престъпление, с изключение на престъпленията, които по силата на закон или на международен договор, по който Република България е страна, не се смятат за политически; 2. за военно престъпление, което не е престъпление по общото наказателно право, 3. ако лицето, чието предаване се иска ще бъде съдено от извънреден съд в молящата държава, или срещу него ще бъде приведена в изпълнение присъда, постановена от такъв съд, 4. ако екстрадицията има за цел преследване или наказване на лицето на основания като раса, религия, гражданство, етническа принадлежност, пол, гражданско състояние или политически убеждения, или се прецени, че съществува риск положението на лице да бъде утежнено поради някое от тези основания, 5. ако лицето ще бъде подложено в молящата държава на насилие, изтезание или на жестоко, нечовешко или унизително наказание, или не са гарантирани правата му, свързани с наказателното производство и изпълнението на наказанието, съгласно изискванията на международното право.

Събраните в хода на административното производство доказателства не установяват обективни данни за преследване или за наличие на основателен страх от такова, дължащ се на раса, религия, националност, убеждение. В този аспект, съответен на изискванията на закона е изводът на административния орган за липса на основания, въз основа на които на кандидата за закрила А. Б. да бъде предоставен статут на бежанец.

Обоснована е и преценката относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила в държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е в пълен синхрон с разпоредбата на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните

станданти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и лица, които поради други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. В Решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 е прието, че разпоредбата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (*приложимо и по отношение на действащата Директива 95/2011/ЕО*) следва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието за представяне на доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на личното му положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено когато степента на характеризиращото протичащ въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявано от компетентните национални власти, сезирани с молбата за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и представените справки от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Република Турция не съдържат данни за въоръжен конфликт на територията на страната, поради което не могат да служат като основание за извод, че са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Следва да се отбележи, че административното производство е проведено задълбочено и всестранно, установени са всички релевантни за спора факти, извършена е обективна преценка на наличието на опасностите от преследване и на реалната опасност от тежко посегателство, обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход. Приетите като доказателства по делото документи относно водени наказателни производства спрямо жалбоподателя не съдържат достатъчно информация, въз основа на която да може да се приеме, че предпоставят различен от направения в мотивите на решението извод относно нивото на сигурност и икономическа стабилност на държавата по произход, в контекста на предпоставките за реален риск от преследване.

С оглед на изложеното, обосновано и законосъобразно административният орган е приел, че не са налице основанията, визирани в разпоредбите на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя А. Б., поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Страните не са претендирали присъждане на разноски и по аргумент на чл. 81 от ГПК, съдът не дължи произнасяне.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Б. [дата на раждане] в [населено място], област К., Република Турция, гражданин на Турция, личен № 12752247190, лична карта № А28К05339 със срок на валидност 15.08.2030 г., издадена от МВР - Турция, ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. М. А., САК против Решение № 13532/30.12.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец

и хуманитарен статут в Република България.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: